

ภาวะการค้างชำระหนี้กองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมในจังหวัดระนอง

วัชร มิ่งแก้ว

ปัญหาพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารทั่วไป

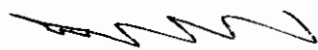
วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา

ธันวาคม 2556

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ผู้ควบคุมปัญหาพิเศษและคณะกรรมการสอบปากเปล่าปัญหาพิเศษ ได้พิจารณา
ปัญหาพิเศษของ วัชร มิ่งแก้ว ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทั่วไป ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษ

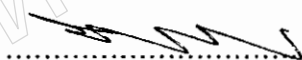
(อาจารย์พรเทพ นามกร)

คณะกรรมการสอบปากเปล่าปัญหาพิเศษ

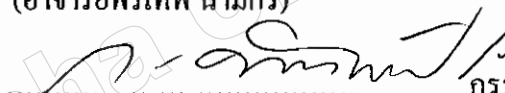
ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชนีธ์ ธารเสนา)

กรรมการ

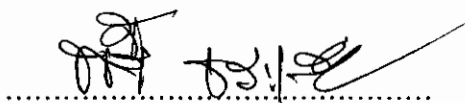
(อาจารย์พรเทพ นามกร)

กรรมการและเลขานุการ

(อาจารย์กฤษฎา นันทเพ็ชร)

วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจอนุมัติให้รับปัญหาพิเศษฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทั่วไป ของมหาวิทยาลัยบูรพา

คณบดีวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชนีธ์ ธารเสนา)

วันที่ 12 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2556

ประกาศคุณูปการ

ปัญหาพิเศษฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์พจน์ย์ ธารเสนา คณบดีวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ อาจารย์พรเทพ นามกร อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก อาจารย์ ดร.กฤษฎา นันทเพ็ชร อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางที่ถูกต้อง ตลอดจนแก้ไข ข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วนและเอาใจใส่ด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ นางสาวนันทา อินทาบัจจรวรา ปฏิรูปที่ดินจังหวัดเพชรบุรี รักษา ราชการแทนปฏิรูปที่ดินจังหวัดระนอง ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบรวมทั้งให้ คำแนะนำแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยให้มีคุณภาพ ขอขอบคุณนายเดชชัย ศรีฟ้า กำนันตำบล จ.ป.ร. นายสุริยัน ภูเพชร นิติกรชำนาญการ นางสาวนันทภรณ์ บุญทอง นักวิชาการปฏิรูปที่ดิน ชำนาญการ และนางสาวเย็นจิตร รัชชครุณ เจ้าหน้าที่ปฏิรูปที่ดิน ที่สละเวลาให้สัมภาษณ์ข้อมูล ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงคือ นายจอบภพ บุญธรรม หัวหน้าสำนักงานกองทุนฟื้นฟูและ พัฒนาเกษตรกร จังหวัดระนอง ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ให้สัมภาษณ์ข้อมูลโดยไม่ได้นัดหมาย และเอกสารสรุปผลการหารือหรือแนวทางการโอนหลักประกันที่ดิน ส.ป.ก.ระหว่างสำนักงาน กองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร (กฟก.) กับสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรกรรม (ส.ป.ก.) เมื่อวันที่ 19 มีนาคม 2556 ซึ่งท่านได้กรุณานำมามอบให้ด้วยตนเอง ณ ส.ป.ก. ระนอง และผู้ ศึกษาขอขอบพระคุณที่สุดคือ เกษตรกรลูกหนี้ค้างชำระในจังหวัดระนอง ทั้ง 128 ราย ซึ่งเป็นกลุ่ม ตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ที่เสียสละเวลาตอบแบบสอบถามและให้สัมภาษณ์ข้อมูล ทำให้ได้ ข้อมูลที่ครบถ้วน และได้ผลการศึกษาที่เป็นประโยชน์และเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาภาวะ การค้างชำระหนี้กองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรกรรมในจังหวัดระนองต่อไป

ประโยชน์จากงานศึกษาฉบับนี้ ขอมอบคุณงามความดีแด่บุพการี และครอบครัวผู้เป็น กำลังใจสำคัญให้ศึกษาจนจบ ตลอดจนคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ และพี่ ๆ เพื่อน ๆ ที่ให้ความช่วยเหลือด้วยดี และมีส่วนสำคัญต่อความสำเร็จของงานครั้งนี้

วัชร มิ่งแก้ว

54930474: สาขาวิชา: การบริหารทั่วไป; รป.ม. (การบริหารทั่วไป)

คำสำคัญ: สาเหตุการเกิดภาวะการค้างชำระหนี้

วิธี มิ่งแก้ว: ภาวะการค้างชำระหนี้กองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมในจังหวัด
ระนอง (LOANS IN DEFAULT TO THE AGRICULTURAL LAND REFORM FUND IN
RANONG PROVINCE) อาจารย์ผู้ควบคุมปัญหาพิเศษ: พรเทพ นามกร, รป.ม. 94 หน้า. ปี พ.ศ.
2556.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสาเหตุการค้างชำระหนี้กองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมในจังหวัดระนอง และเพื่อเสนอแนะแนวทางแก้ไขภาวะการค้างชำระหนี้ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ ลูกหนี้ที่ค้างชำระกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อการเกษตรกรรมจำนวน 124 ราย และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือ ลูกหนี้ค้างชำระที่ศาลมีคำพิพากษาแล้ว กำนันตำบลจ.ป.ร. และเจ้าหน้าที่รับผิดชอบงานกองทุน ฯ จำนวน 8 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์เชิงลึก สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการศึกษาพบว่า สาเหตุการเกิดภาวะหนี้ค้างชำระ ประกอบด้วยปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับเกษตรกร ด้านการผลิตหรือการตลาด เกิดจากต้นทุนการผลิตสูง เช่น ค่าปุ๋ย ค่าจ้าง ค่าเมล็ดพันธุ์ ด้านเศรษฐกิจ เกิดจากรายได้ไม่เพียงพอที่จะชำระหนี้ มีหนี้สินมาก ด้านการบริหารจัดการ เกิดจากอยู่ห่างไกลไม่สะดวกในการเดินทางมาชำระหนี้ นำเงินกู้ไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ ชำระหนี้แหล่งอื่นก่อนชำระหนี้กองทุน ฯ ด้านส่วนตัวของเกษตรกร เกิดจากพฤติกรรมหนี้ขี้หนี้ย และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับ ส.ป.ก. ระนอง ด้านนโยบาย เกิดจากกระบวนการพิจารณาให้สินเชื่อไม่มีประสิทธิภาพ หรือการรับรองจากกำนันผู้ใหญ่บ้าน และเกิดจากการกำหนดวันชำระคืนเงินกู้ไม่สอดคล้องกับฤดูกาลขายผลผลิต ด้านการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ เกิดจากเจ้าหน้าที่ใช้คำพูดไม่เหมาะสมสำหรับการติดตามทวงหนี้ ด้านบริหารจัดการ เกิดจากไม่ติดตามการใช้จ่ายเงินให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการขอกู้ ขาดการติดตามทวงหนี้อย่างต่อเนื่อง และช่องทางในการชำระหนี้คิ่่นน้อย และข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหา คือ ควรส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเกษตรกรโดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ควรมีแนวทางหรือระเบียบในการบริหารจัดการ การจัดเก็บหนี้ ควรพัฒนาเจ้าหน้าที่ให้มีความรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติในการปฏิบัติงาน มีขั้นตอนการพิจารณาให้สินเชื่อ ติดตามการใช้จ่ายเงิน และติดตามทวงหนี้ และควรให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทั้งหมดร่วมกันดำเนินการอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

54930374: MAJOR: GENERAL ADMINISTRATION; M.P.A.

(GENERAL ADMINISTRATION)

KEYWORDS: CAUSES OF DEFAULTING ON LOANS

VATCHAREE MINGKAEW: LOANS IN DEFAULT TO THE AGRICULTURAL LAND REFORM FUND IN RANONG PROVINCE. ADVISOR: PORNTHEP NAMAKORN, M.P.A. 94 P. 2013.

The purposes of this study were to investigate the causes of defaulting on loans to the Agricultural Land Reform Fund and to suggest the solutions to the debtors' problems of defaulting on their loans to this organization. The population participating in this study was 124 debtors who have defaulted on their loans to the Agricultural Land Reform Fund. There were 8 main informants, including the debtors who have been sentenced by the court, heads of the villages, and officers who were responsible for the Fund. The instrument used to collect the data was a questionnaire. The test statistics used to analyze the collected data included frequency, percentage, and a content analysis.

The results of the study revealed that the causes of the default on loans involved the factors relating to agriculturists, productivity or marketing, high cost of production such as the high price of fertilizer and seeds, and hiring wages. Regarding economic factor, the debtors had too many debts to pay. With reference to money management, the debtors found it was difficult for them to travel to pay their loans; some spent their money on other things or other loans. For personal factors, it was found that some debtors did not want to pay their loans; they defaulted on their loans deliberately. For the factors relating to the management of the Agriculture Land Reform Office, it showed that the office has not had an effective loan policy, setting the dates for loan payment that was not in line with the harvesting season. There were also the factors relating to the officials' behaviors. For example, some of them used a bad language that was not appropriate and impolite to the debtors. For management factor, the Agricultural Land Reform Fund did not follow the loan payment of the debtors based on the loan objectives and on a regular basis. There were also too few channels for the debtors to pay their loans. Based on these results, it was suggested that agriculturists should be supported to lead their lives based on the philosophy of sufficiency economy. There should also have some guidelines or regulations for loan collection.

The involved officers should be educated theoretically and practically. Steps involves in giving, collecting, and following the debtors' loan payment should be clearly stated. Finally, all involved officers should work collaboratively and consistently.

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการจากการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
แนวคิดเกี่ยวกับความหมายและลักษณะของสินเชื่อกฎการเกษตร.....	6
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับหนี้สินและการชำระหนี้.....	11
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง.....	18
กองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม.....	27
ข้อมูลทั่วไปของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดระนอง.....	32
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	34
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	41
ประชากร.....	41
ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ.....	41
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	41
การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ.....	43
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	44
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	44

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิจัย.....	47
ผลการวิจัยเชิงปริมาณ.....	47
ผลการวิจัยเชิงคุณภาพ.....	58
5 สรุปผลวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	64
สรุปผลวิจัย.....	64
อภิปรายผล.....	66
ข้อเสนอแนะ.....	70
บรรณานุกรม.....	73
ภาคผนวก.....	78
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	94

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	สรุปผลการทำสัญญากู้ยืมเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ในจังหวัดระนอง..... 32
2	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามข้อมูลทั่วไป..... 47
3	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามข้อมูลทางเศรษฐกิจ..... 50
4	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามถึงปัญหาและสาเหตุเกิดหนี้ค้างชำระ..... 53
5	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามถึงข้อเสนอแนะในการแก้ไข การค้างชำระหนี้..... 57

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4
2 ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง.....	22

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University